

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

při ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou

Obsah

OBSAH.....	2
1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	4
3.KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
4.DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
5.FORMY VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
6.OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ	6
7.PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	7
8.PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	8
9. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK	8
10.POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK.....	9
11.POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK.....	9
12.POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ.....	10
13.ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	10

1. Identifikační údaje

Název dokumentu: Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou

Název školy: ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou

Adresa školy: Náves B. Smetany 195, Týn nad Bečvou 751 32

IČO: 70997098

IZO ZŠ: 650047940

IZO ŠD: 120201542

Rozhodnutí o zařazení do školního rejstříku ČR ze dne: 12. 6. 2006

Předkladatel: ředitelka školy Mgr. Stanislava Schotliová,
Nová ředitelka od 01. 08. 2022 Ing. Mgr. Hana Rolincová

Zřizovatel: OÚ Týn nad Bečvou

Platnost dokumentu: od 12. 6. 2006, 1. aktualizace od 1. 9. 2013, 2. aktualizace od 01. září 2023

Aktualizace dokumentu : 01. září 2023

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena při ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou. Školní družina (dále ŠD) slouží především k odpočinku, dále rozvoji zájmů žáků v době po vyučování, k efektivnímu využití volného času. Školní družina také dává prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a vychovatelkou. Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a zároveň přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Školní družina má jedno oddělení, ve kterém pracují děti pod vedením kvalifikované vychovatelky. Kapacita ŠD je 30 dětí, družina má k dispozici vlastní prostory (v mezipatře školy), dále mohou žáci využívat prostory víceúčelové hery, počítačové učebny, školního dvora a zahrady. ŠD zajišťuje provoz ve dnech školního vyučování, v období prázdnin je provoz omezen. Ze strany školy je zjišťován zájem o prázdninový provoz a podle počtu přihlášených žáků ředitelka rozhodne o případném provozu školní družiny.

Činnost a aktivity žáků v ŠD se uskutečňují v oblasti sportovní, estetické, pracovní, rekreační a společenskovední výchovy. Obsahová náplň těchto oblastí navazuje učivo vyučovaných předmětů a probíhá v souladu se Školním vzdělávacím programem. Režim školní družiny navazuje na vyučování i časovou organizaci zájmových kroužků školy.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavním cílem ŠD je připravit žáky pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volno časových aktivit je vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také správnými postoji.

Dále náš program usiluje o:

- rozvoj osobnosti žáka při samostatné práci i při práci v kolektivu (spolupráce, komunikace, tolerance)
- vytvoření kladného vztahu dětí k přírodě a prostředí, ve kterém žijeme
- získávání potřebných vědomostí a dovedností zábavnou formou pomocí her, soutěží a vycházek
- vytváření bezpečného prostředí k rozvoji sebepoznání, o posílení vlastního sebevědomí
- vedení žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti
- využití přirozené dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací
- probuzení přirozené chuti ke sportu
- vytvoření prostoru pro relaxaci žáků
- úzkou spolupráci s vyučujícími a rodiči dětí

4. Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou. Školní vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu 5 let, tedy na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny, provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata jsou činnosti ve školní družině plánovány v těchto úrovních:

- průběžné působení vychovatelky na činnost žáků vztahující se k danému tématu
- řízená organizovaná činnost, která postupuje podle naplánované skladby zaměstnání
- příležitostné akce zaměřené na aktuální téma

5. Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování.

Podle charakteru a cílů činnosti využívá vychovatelka vhodné metody a formy práce:

- **Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru
- **Příležitostné aktivity** (například výlety, exkurze, akce jiných ŠD a škol, besídky, vystoupení)
- **Spontánní aktivity** zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry před koncem provozu ŠD. Vychovatelka při těchto činnostech nejen zajišťuje bezpečnost žáků, ale také navozuje a podněcuje některé jejich vlastní aktivity
- **Odpočinkové činnosti** jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně

- **Příprava na vyučování** nespočívá ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž se upevňují a rozšiřují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování

Příklady konkrétních metod práce ve ŠD:

- beseda, rozhovor, diskuse
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- dramatizace, četba
- malba, kresba, mozaika, koláž...
- zpěv, tanec
- vycházky – tělovýchovné, turistické, přírodovědné, poznávací
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- sáňkování
- výstavy, exkurze
- videoprojekce, audio projekce
- práce na PC
- skupinové a individuální práce

6. Obsah vzdělávání

Vzdělávacími oblastmi, které tvoří obsah vzdělávání v rámci poskytování zájmového vzdělávání školní družiny, jsou tyto oblasti:

- Člověk a jeho svět
 - místo, kde žijeme
 - lidé kolem nás
 - lidé a čas
 - rozmanitost přírody
 - člověk a jeho zdraví
- Člověk a společnost
 - místo jedince ve společnosti
 - zásady správného společenského chování
 - zásady správné komunikace
 - vztah člověka a médií

- Člověk a příroda
 - vztah člověka k přírodě
 - environmentální výchova
 - význam recyklace, sběru druhotných surovin

- Umění a kultura
 - význam umění a kultury pro rozvoj člověka
 - význam umění a kultury jako prevence proti sociálně patologickým jevům

- Člověk a zdraví
 - hygienické a psychohygienické návyky
 - zdravá výživa jako prevence před nemocemi a špatným životním stylem
 - zdravý životní styl, volný čas a volnočasové aktivity
 - bohatý a smysluplný režim dne jako prevence proti sociálně patologickým jevům

- Člověk a svět práce
 - naše zručnost – základní návyky zručnosti
 - práce jako prostředek pro vlastní rozvoj osobnosti, pro budoucí profesní orientaci
 - rozvíjení estetiky prostřednictvím vlastních výrobků

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání ve školní družině je připravováno i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Konkrétní metody práce jsou konzultovány s třídními učiteli těchto žáků i jejich rodiči.

Při výchovných činnostech ve školní družině je také možné rozvíjet i talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

8. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí žáka rozhoduje ředitelka školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.).

Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny i doba jeho uvolňování do zájmových kroužků. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět pouze předem a písemnou formou (s podpisem rodičů) nebo osobně zákonným zástupcem.

Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

9. Popis materiálních podmínek

Školní družina využívá převážně svou vlastní učebnu v mezipatře budovy školy. Učebna je vybavena odpovídajícím žákovským nábytkem (stoly a židlemi) s diferenciovanou výškou pro děti od 1. do 5. ročníku. Další součástí vybavení ŠD jsou skříně a police pro ukládání pomůcek potřebných pro práci při zájmových, odpočinkových i rekreačních činnostech (hračky, knihy, výtvarné potřeby, apod.). Nedílnou součástí je zóna odpočinková sloužící k relaxaci (jednotlivé matrace). Součástí vybavení ŠD je i video- a DVD přehrávač s televizí a Hi-fi věž. Děti mají k dispozici mnoho stolních společenských her, stavebnic a hraček.

Místnost je svou dispozicí částečného podkroví uspořádána tak, aby děti měly nejen možnost kontaktu se spolužáky a s vychovatelkou, ale i určité soukromí. Je zde oddělení pro hru, které je pokryto kobercem, a oddělení pro práci opatřené pracovními stoly, které jsou umístěny na linoleu. V učebně je prováděn v požadované míře každodenní úklid.

ŠD pro svou činnost využívá i další prostory školy – hernu, školní dvůr, učebnu PC, výtvarnou dílnu a další. Dále je možné využívat prostory obecního hřiště, sokolovny a celého okolí školy. Pro svou činnost ŠD také využívá všech dostupných pomůcek ZŠ včetně interaktivních tabulí, které jsou součástí kmenových učeben školy. Výzdoba učebny ŠD je pravidelně obměňována, žáci se podílejí i na výzdobě celé budovy školy, kde jsou také vystaveny výtvarné práce vzniklé ve ŠD.

10. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání ve ŠD zajišťuje vzhledem k jednomu oddělení ŠD jeden plně kvalifikovaný pedagog volného času – vychovatelka ŠD. Její odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

Nástin profilu vychovatelky školní družiny:

- vytváří v ŠD příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku účastníků
- dokáže odpovídajícími aktivitami v účastnících vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet jejich osobnost
- má právní vědomí
- prezentuje výsledky činnosti ŠD na veřejnosti
- zná a aplikuje bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

V rámci chodu ŠD mohou žáci navštěvovat i zájmové útvary působící při ZŠ, které vedou další zaměstnanci školy.

11. Popis ekonomických podmínek

Provoz školní družiny je hrazen zřizovatelem - OÚ Týn nad Bečvou, v rámci rozpočtu obce pro ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou. Spotřební materiál je hrazen převážně ze stanovených úhrad žáků za ŠD (stanoveno ve Vnitřním řádu školní družiny, směrnice o stanovení výše úplaty zájmového vzdělávání), mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu. Na nákupu materiálního vybavení se také podílí SRPŠ, které funguje při ZŠ a MŠ Týn nad Bečvou a získává peníze pořádáním společensko-kulturních akcí, na kterých se podílí i školní družina.

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školské zařízení vyhledává, zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání, které se uskutečňují v různých prostředích. Současně přijímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje pravidelně účastníky zájmového vzdělávání s nebezpečími ohrožujícími jejich zdraví a bezpečnost. Ustanovení školního vzdělávacího programu přitom vycházejí z Vnitřního řádu školní družiny a jsou zároveň kontinuálně zajišťována v rámci celé školy.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- účastníci zájmového vzdělávání mají zajištěnou vhodnou strukturu činností a skladbu zaměstnání – zodpovídá vychovatelka ŠD
- účastníci zájmového vzdělávání mají zajištěný vhodný stravovací a pitný režim – zodpovídá vychovatelka ŠD, obědy jsou zajištěny ve školní jídelně, pitný režim zajišťuje ŠD (sirupy si kupují rodiče)
- zdravé prostředí odpovídající platným normám – zodpovídá vychovatelka ŠD a školnice ve spolupráci s uklízečkou (teplota místnosti, větrání, čistota/úklid apod.)
- ochrana účastníků před úrazy - zodpovídá vychovatelka ŠD
- zajištění první pomoci - zodpovídá vychovatelka ŠD (lékárnička uložena v přízemí ve sborovně školy, telefon ve sborovně)
- vychovatelka ŠD a ostatní vedoucí zájmových útvarů postupují podle provozních řádů jednotlivých učeben (ŠD, herna, dílna a další)

Psychosociální podmínky:

- ve ŠD vytváříme příznivé sociální klima
- rozvíjíme a podporujeme kladné a žádoucí vlastnosti a jevy (slušnost, úctu, toleranci, uznání, empatii, spolupráci mezi lidmi, pomoc druhému, otevřenost v komunikaci a jednání při zachování pravidel slušnosti apod.)
- respektujeme individualitu jedince, jeho potřeby, jeho osobní problémy při současném aplikování pravidel slušnosti a respektování potřeb a osobností ostatních dětí, neupřednostňujeme jedno dítě na úkor jiných dětí (ostatních dětí)
- respektujeme věkovou odlišnost dětí (věková přiměřenost pro jednotlivé činnosti)
- chráníme děti před rizikovým chováním (návykové látky, virtuální drogy, jevy ohrožující mravní vývoj dítěte, násilí, šikana apod.)
- rodičům poskytujeme dostatečné a včasné informace o chování a práci jejich dětí

13. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školní družiny je k nahlédnutí u ředitelky školy a na webových stránkách www.skolatyn.cz.